

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

**Odbor řízení a koordinace NSRR
Odbor rozpočtu**

AKTUALIZACE STUDIE VEŘEJNÁ PODPORA V OBLASTI STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ V LETECH 2007 - 2013

prosinec 2010

Obsah:

1. Úvod:	2
2. Informační list č.1 Regionální podpora.....	4
3. Informační list č.2 Podpora výzkumu, vývoje a inovací.....	9
4. Informační list č.3 Obecné nařízení o blokových výjimkách	12
5. Informační list č.4 Podpora malým a středním podnikům.....	14
6. Informační list č.5 Služby obecného hospodářského zájmu.....	17
7. Informační list č.6 Pravidlo „de minimis“	19

Úvod:

Základním cílem aktualizace studie je zpracování dokumentu, který pomůže eliminovat rizika poskytnutí zakázané veřejné podpory v systému strukturálních fondů na období 2007-2013, a to zejména prostřednictvím zvýšení informovanosti o pravidlech veřejné podpory s důrazem na vymezení legislativního rámce. Dokument je další samostatnou částí k dříve vydané aktualizaci z října 2008 k původní Studii veřejná podpora v oblasti strukturálních fondů v letech 2007-2013.

Informační list č. 1 Regionální podpora shrnuje investiční podporu, podporu nově založeným podnikům a provozní podporu provozovněm nacházejícím se v oblastech způsobilých pro regionální podporu. Pokyny se nevztahují na prvovýrobu zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy. Obecně se vztahují na zpracování a uvádění zemědělských produktů na trh. Nevztahují se však na odvětví rybolovu, ani na uhelný průmysl.

Informační list č. 2 Podpora výzkumu, vývoje a inovací shrnuje „rámec Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací“ (Úřední věstník C 323, 30.12.2006, s. 1). Obsahuje rovněž informace o uplatňování obecného nařízení na podporu výzkumu, vývoje a inovací.

Informační list č. 3 Obecné nařízení o blokových výjimkách shrnuje „nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách)“ (Úřední věstník L 214, 9.8.2008, s. 3-47) (dále jen „obecné nařízení“). Vztahuje se na všechna hospodářská odvětví s výjimkou rybolovu a akvakultury, zemědělství a odvětví uhlí a vyjma regionální podpory v ocelářství, v odvětví stavby lodí a odvětví výroby syntetických vláken, jakož i režimů regionální podpory zaměřených na určitá odvětví ekonomické činnosti (s výjimkou cestovního ruchu). Nevztahuje se na činnosti spojené s vývozem nebo na upřednostnění použití domácího zboží na úkor dováženého zboží. Nevztahuje na podpory ad hoc poskytnuté velkým podnikům s výjimkou regionální investiční podpory a podpory zaměstnanosti.

Informační list č. 4 Podpora malým a středním podnikům shrnuje uplatňování obecného nařízení na státní podpory malým a středním podnikům. Obecné nařízení stanoví zvláštní pravidla pro podporu malým a středním podnikům. Tento informační list obsahuje kategorie podpory poskytované výhradně malým a středním podnikům. Zvláštní pravidla použitelná na malé a střední podniky v případě podpory rizikového kapitálu, podpory VaVaI, regionální podpory a podpory na ochranu životního prostředí jsou analyzována v příslušných informačních listech, které se týkají těchto témat.

Informační list č. 5 Služby obecného hospodářského zájmu shrnuje „rozhodnutí Komise ze dne 28. listopadu 2005 o použití čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu“ (2005/842/ES) (Úřední věstník L 312, 29.11.2005, s. 67-73), „rámec Společenství pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby“ (2005/C 297/04) (Úřední věstník C 297, 29.11.2005, s. 4-7) a „směrnici Komise 2006/111/ES ze dne 16. listopadu 2006 o zprůhlednění finančních vztahů mezi členskými státy a veřejnými podniky a o finanční průhlednosti uvnitř jednotlivých podniků (kodifikované znění) (Úřední věstník L 318, 17.11.2006, s. 17-25) (dále v tomto informačním listu jen „rozhodnutí“, „rámec“ a „směrnice o průhlednosti“).

Informační list č. 6 Pravidlo „de minimis“ shrnuje „nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu *de minimis*“ (Úřední věstník L 379, 28.12.2006, s. 5). Nařízení se vztahuje na nízké částky státní podpory („podpora *de minimis*“), které nepředstavují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy, a které proto nepodléhají oznamovací povinnosti. Pravidlo *de minimis* se nevztahuje na podniky činné v odvětví rybolovu a akvakultury, v uhelném průmyslu a v odvětvích prvovýroby zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy. S určitým počtem dodatečných podmínek se vztahuje na podniky činné v odvětví zpracování a uvádění zemědělských produktů na trh. V odvětví dopravy nelze podporu *de minimis* použít na nabývání vozidel pro silniční nákladní dopravu. Toto nařízení se nevztahuje na podniky v obtížích.

INFORMAČNÍ LIST Č.1 REGIONÁLNÍ PODPORA

Tento informační list shrnuje:

- pokyny k regionální podpoře na období 2007–2013 (Úřední věstník C 54, 4.3.2006, s. 13) (dále v tomto informačním listu jen „pokyny“);
- uplatňování obecného nařízení na regionální investiční podporu a podporu zaměstnanosti a podporu nově založených podniků.

Cíl regionální podpory

Podpora rozvoje znevýhodněných regionů:

- podporou počátečních investic a investic a zaměstnanosti spojených s počátečními investicemi a nově založených malých podniků nebo
- ve výjimečných případech poskytnutím provozní podpory.

Oblast působnosti

Pokyny zahrnují investiční podporu, podporu nově založeným podnikům a provozní podporu provozovněm nacházejícím se v oblastech způsobilých pro regionální podporu (viz níže). Pokyny se nevztahují na prvovýrobu zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy. Obecně se vztahují na zpracování a uvádění zemědělských produktů na trh. Nevztahují se však na odvětví rybolovu, ani na uhelný průmysl.

Zvláštní pravidla platí pro:

- dopravu a stavbu lodí;
- regionální podpora není přípustná v ocelářském odvětví ani v odvětví výroby umělých vláken;
- velké investiční projekty (viz „pojmy“).

Hlavní podmínky

Aby byl projekt způsobilý pro podporu podle pokynů, musí splňovat tyto hlavní podmínky:

- nová aktiva (s výjimkou malých a středních podniků);
- zachování investice v regionu po dobu nejméně 5 let (3 roky u malých a středních podniků) po dokončení;
- finanční příspěvek příjemce ve výši nejméně 25 % způsobilých nákladů.

Pojmy

Lze rozlišit dvě kategorie způsobilých regionů:

- *regiony podle čl. 107 odst. 3 písm. a):* To jsou oblasti s mimořádně nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností (regiony NUTS II s HDP na obyvatele nižším než 75 % průměru EU);

- *regiony podle čl. 107 odst. 3 písm. c):* Toto jsou problémové oblasti vymezené na základě (vnitrostátních) ukazatelů navržených členskými státy s výhradou maximálního podílu obyvatelstva a určitých minimálních podmínek s cílem zamezit zneužití.

Počáteční investice: investice do hmotného a nehmotného majetku v souvislosti se založením nové provozovny, rozšířením stávající provozovny, rozšířením výrobního sortimentu provozovny o nové, dodatečné výrobky nebo zásadní změnou výrobního postupu stávající provozovny.

Tvorba pracovních míst spojená s investicí: čistý nárůst pracovních míst vytvořených v období 3 let od dokončení investice.

Provozní podpora: podpora, jejímž cílem je snížení běžných výdajů podniku (např. mzdové náklady, náklady na dopravu, nájemné).

Velký investiční projekt: počáteční investiční projekt se způsobilými investičními náklady ve výši nejméně 50 milionů EUR v současné hodnotě (způsobilé investiční náklady jsou definovány níže).

Velký investiční projekt podléhající individuální oznamovací povinnosti: je velký investiční projekt, u něhož celková částka podpory ze všech zdrojů přesahuje 75 % maximální částky podpory, kterou může v dotčeném regionu dostat investice se způsobilými výdaji ve výši 100 milionů EUR. Členské státy musí **jednotlivě oznámit** všechny případy, které přesahují tuto výši podpory.

Hrubý ekvivalent podpory (HEP): jmenovitá hodnota poskytnuté podpory diskontovaná na hodnotu platnou v době poskytnutí podpory.

Míra podpory: HEP vyjádřený jako procento celkových způsobilých nákladů projektu.

Podpora na počáteční investice

Způsobilé výdaje: Podporu na počáteční investice lze vypočítat jako procento hodnoty investice nebo jako procento mzdových nákladů na pracovní místa související s počáteční investicí.

- Investice: hmotné investice (pozemky, stavby, závod/strojní zařízení) a omezená výše nehmotných investic (výdaje spojené s převodem technologie). Výdaje na dopravní zařízení v odvětví dopravy nejsou způsobilé.
- Mzdové náklady: očekávané hrubé mzdové náklady a povinné příspěvky na sociální zabezpečení v období dvou let vynásobené počtem vytvořených pracovních míst (čistá tvorba pracovních míst v dotčené provozovně).

Maximální míry podpory

Tzv. „regiony se statistickým účinkem“ – s HDP nižším než 75 % HDP EU-15, ale vyšším než 75 % HDP EU-25 (3,6 % obyvatelstva EU-25) – budou do 31. 12. 2010 využívat přechodného postavení a budou způsobilé pro nejnižší míry podpory podle čl. 107 odst. 3 písm. a) Smlouvy s mírou podpory pro velké společnosti ve výši 30 %. V roce 2010 bude situace těchto regionů přezkoumána. Jestliže jejich situace poklesla pod 75 % průměru EU-

25, budou využívat čl. 107 odst. 3 písm. a) Smlouvy i nadále. V opačném případě budou ode dne 1. 1. 2011 způsobilé podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy s mírou podpory ve výši 20 %. Způsobilé oblasti jsou stanoveny v mapách regionální podpory pro jednotlivé členské státy, které jsou zveřejněny na internetových stránkách GŘ pro hospodářskou soutěž. Přechodná opatření se předpokládají do konce roku 2010 u regionů s nejvyšším snížením míry podpory a do konce roku 2008 u regionů, které podle nových pokynů nejsou nadále způsobilé.

U **velkých investic** se limity míry regionální podpory snižují takto:

- pro část způsobilých výdajů do výše 50 milionů EUR na 00 % platného limitu regionální podpory;
- pro část způsobilých výdajů mezi 50 miliony EUR – 100 miliony EUR se míra podpory snižuje na 50 % platného limitu regionální podpory;
- pro část způsobilých výdajů nad 100 milionů EUR se míra podpory snižuje na 34 % limitu regionální podpory.
- **Příklad:** velký investiční projekt se způsobilými náklady ve výši 200 milionů EUR a platným stropem regionální podpory ve výši 40 % HEP může získat maximální podporu ve výši **43,6 milionu EUR:**

i) do výše 50 milionů EUR: 100 % platného stropu regionální podpory => 50 milionů EUR x 40 %; tj. 20 milionů EUR;

ii) pro část mezi 50 miliony EUR – 100 miliony EUR: 50 % platného stropu regionální podpory => 50 milionů EUR x (40 % x 50 %); tj. 10 milionů EUR;

iii) pro část převyšující 100 milionů EUR: 34 % platného stropu regionální podpory => 100 milionů EUR x (40 % x 34 %); tj. 13,6 milionu EUR;

Celková podpora => (i)+(ii)+(iii) = 20 milionů EUR + 10 milionů EUR + 13,6 milionu EUR = **43,6 milionu EUR**

Bod 65 pokynů obsahuje ustanovení o následném monitorování státní podpory poskytnuté **velkým investičním projektům nepodléhajícím oznamovací povinnosti**, tzv. „mechanismus k zajištění transparentnosti“. Velké investiční projekty nepodléhající oznamovací povinnosti jsou projekty, u nichž výše podpory nepřesáhne prahovou hodnotu oznamovací povinnosti, tj. 75 % maximální výše podpory, kterou by mohla obdržet investice se způsobilými výdaji ve výši 100 milionů EUR s použitím běžného platného stropu podpory pro velké podniky ve schválené mapě regionální podpory ke dni udělení podpory.

V rámci mechanismu k zajištění transparentnosti musí členské státy v případě, že je poskytnuta regionální podpora na základě stávajících režimů podpory pro velké investiční projekty nepodléhající oznamovací povinnosti, do 20 pracovních dnů od udělení podpory příslušným orgánem poskytnout Komisi požadované informace pomocí standardního formuláře stanoveného v pokynech. Souhrnné informace jsou poté zveřejněny na internetových stránkách GŘ pro hospodářskou soutěž.

Míry podpory lze ve všech podporovaných oblastech zvýšit o 20 procentních bodů, pokud se podpora poskytuje malým podnikům, a o 10 procentních bodů, je-li podpora poskytována středním podnikům. Takovýto příplatek pro malé a střední podniky však není povolen u velkých investičních projektů se způsobilými výdaji vyššími než 50 milionů EUR.

Kumulace

Limity míry podpory uvedené v tabulce se vztahují na celkovou podporu:

- je-li podpora poskytována na základě několika režimů regionální podpory;
- pochází-li podpora ze zdrojů na úrovni místní, regionální či celostátní nebo na úrovni Společenství.

Pokud jsou výdaje způsobilé pro regionální podporu způsobilé i pro podporu na jiné účely (např. výzkum, vývoj a inovace), bude se na ně vztahovat nejpříznivější limit podle dotyčných režimů.

Provozní podpora

Obecná ustanovení

Kromě určitých výjimek lze provozní podporu poskytnout pouze v regionech podle čl. 107 odst. 3 písm. a) a pouze v případech, jsou-li splněny všechny tyto podmínky:

- je oprávněná z hlediska jejího příspěvku k regionálnímu rozvoji;
- její výše je úměrná znevýhodněním, která se snaží zmírnit;
- je časově omezena a postupně se snižuje.

Členské státy musí prokázat existenci a důležitost těchto znevýhodnění.

Podpora na dopravu: podporu ke kompenzaci dodatečných nákladů na dopravu lze poskytnout pouze v nejvzdálenějších regionech a v oblastech s nízkou hustotou obyvatelstva, které jsou způsobilé pro regionální podporu.

Podpora ke kompenzaci úbytku obyvatelstva: podporu ke kompenzaci úbytku obyvatelstva lze poskytnout trvale v nejméně obydlených oblastech s hustotou obyvatelstva nižší než 8 obyvatel/km².

Podpora ke kompenzaci znevýhodnění nejvzdálenějších regionů: podporu lze poskytnout trvale ke kompenzaci znevýhodnění nejvzdálenějších regionů (odlehlost, ostrovní povaha, malá rozloha, povrch nebo podnebí, které je znevýhodňuje, hospodářská závislost na malém množství produktů).

Podpora nově založeným malým podnikům

- nejvýše 3 miliony EUR pro jednotlivý podnik v regionech podle čl. 107 odst. 3 písm. a) a 2 miliony EUR pro jednotlivý podnik v regionech podle čl. 107 odst. 3 písm. c);
- příplatek ve výši 5 % pro regiony podle čl. 107 odst. 3 písm. a) < 60 % HDP EU, regiony s nízkou hustotou obyvatelstva a malé ostrovy do 5000 obyvatel, jakož i další komunity postižené podobnou izolací;
- míry podpory:

Oznamování

Obecné nařízení vyjímá z oznamování Komisi transparentní režimy regionální investiční

podpory a podpory zaměstnanosti, které dodržují pravidla týkající se způsobilých výdajů a maximální míry podpory stanovené v mapě regionální podpory pro dotčený členský stát. S výjimkou velkých investičních projektů a podpory v odvětví dopravy lze tyto míry podpory navýšit o 20 procentních bodů v případě malých podniků a o 10 procentních bodů v případě středních podniků. Na investice v odvětví zpracování a uvádění zemědělských produktů na trh se vztahují odlišné míry podpory.

Z oznamovací povinnosti by neměly být vyňaty režimy regionální podpory zaměřené na zvláštní odvětví ekonomické činnosti a rovněž regionální podpora na činnosti v ocelářství, v odvětví stavby lodí a odvětví výroby syntetických vláken. Opatření ve prospěch cestovního ruchu však spadají do obecného nařízení.

Obecné nařízení se nevztahuje na podporu ad hoc udělenou velkým podnikům s výjimkou ustanovení v článku 13. Podle tohoto ustanovení je z oznamovací povinnosti vyňata rovněž transparentní podpora ad hoc udělená jednotlivé společnosti (včetně velkého podniku), je-li použita jako doplněk podpory poskytnuté na základě režimů podpory a složka ad hoc nepřesahuje 50 % celkové výše podpory.

Z oznamovací povinnosti je nyní automaticky vyňata rovněž podpora nově založeným malým podnikům.

Věcná pravidla pro investiční podporu jsou v obecném nařízení i v pokynech v zásadě stejná, takže z oznámení opatření podpory, na které se nevztahuje oznamovací povinnost, neplyne žádná výhoda.

Jednotlivé oznámení velkých investičních projektů je nutné, pokud podpora přesahuje 75 % maximální výše podpory, kterou může v dotyčném regionu dostat investice se způsobilými náklady ve výši 100 milionů EUR.

Obdobně v případě, nejsou-li splněny podmínky obecného nařízení, podpora musí být rovněž oznámena a bude posouzena podle pokynů.

INFORMAČNÍ LIST Č.2 PODPORA VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ

Odkaz

Tento informační list shrnuje „rámec Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací“ (Úřední věstník C 323, 30.12.2006, s. 1) (dále v tomto informačním listu jen „rámec“). Obsahuje rovněž informace o uplatňování obecného nařízení na podporu výzkumu, vývoje a inovací.

Oblast působnosti

Rámec se vztahuje na všechna opatření, na jejichž základě je poskytnuta státní podpora na podnikový výzkum, vývoj a inovace.

Podpora výzkumu, vývoje a inovací, která se nepovažuje za státní podporu:

- veřejné financování nehopodářských činností, které v oblasti výzkumu, vývoje a inovací provádějí výzkumné organizace;
- výzkum a vývoj zadaný veřejnými orgány podnikům podle tržních podmínek (otevřené nabídkové řízení).

Odvětví, pro něž platí zvláštní pravidla:

- železniční, silniční a vnitrozemská vodní doprava
- zemědělství a rybolov: ve všech případech maximální míra podpory ve výši 100 % (s výhradou určitých podmínek)

Pojmy

Základní výzkum: experimentální nebo teoretická práce vynakládaná především za účelem získání nových vědomostí o základních principech jevů nebo pozorovatelných skutečností, která není zaměřena na přímé uplatnění nebo využití v praxi.

Aplikovaný výzkum: plánovitý výzkum nebo kritické šetření zaměřené na získání nových poznatků a dovedností pro vývoj nových výrobků, postupů nebo služeb nebo ke značnému zdokonalení stávajících výrobků, postupů nebo služeb.

Experimentální vývoj: získávání, spojování, formování a používání stávajících vědeckých, technologických, obchodních a jiných příslušných poznatků a dovedností za účelem tvorby plánů a uspořádání nebo návrhů nových, pozměněných nebo zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb (za určitých podmínek včetně vytváření obchodně využitelných prototypů nebo pilotních projektů).

Opatření podpory

Pokud jde o slučitelnost podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy, za způsobilá se podle rámce považují tato opatření:

- podpora na projekty v oblasti výzkumu a vývoje;
- podpora na studie technické proveditelnosti;
- podpora pro malé a střední podniky na náklady práv k průmyslovému vlastnictví;
- podpora pro mladé inovující podniky;

- podpora na inovace postupů a organizace ve službách;
- podpora na poradenské služby a podpůrné služby v oblasti inovací;
- podpora na vypůjčení vysoce kvalifikovaných pracovníků a
- podpora pro inovační seskupení.

Způsobilé náklady

Způsobilé náklady závisí na druhu navrhovaného opatření a jsou stanoveny v příslušných oddílech rámce. Pro příklad, za způsobilé náklady se u *podpory na projekty v oblasti výzkumu a vývoje* (tj. první výše uvedená kategorie podpory) považují tyto druhy nákladů:

- osobní náklady na zaměstnance v rozsahu, v jakém se podílejí na výzkumné činnosti;
- náklady na nástroje, vybavení, budovy a pozemky v rozsahu a na období, kdy jsou využívány pro výzkumný projekt (popřípadě podléhající opotřebením);
- náklady na smluvní výzkum, technické poznatky a patenty, které byly zakoupené nebo získané prostřednictvím licence od vnějších subjektů za tržní ceny;
- náklady na externí poradenství a rovnocenné služby využité výlučně pro projekt;
- dodatečné režijní náklady vzniklé bezprostředně v důsledku výzkumného projektu;
- ostatní provozní výdaje, které vznikly přímo v důsledku provádění výzkumné činnosti.

Míry podpory

Stejně jako u způsobilých nákladů se i míry podpory liší v závislosti na dotyčném opatření. Pro příklad jsou v níže uvedené tabulce uvedeny míry podpory, které se vztahují na první druh opatření podpory – *podpora na projekty v oblasti výzkumu a vývoje*:

Zvláštní podmínky

Rámec stanoví tři druhy posouzení na základě ověření vyváženosti pozitivních a negativních účinků podpory:

i) *běžné posouzení* – pokud projekt splňuje podmínky stanovené v kapitole 5 rámce, předpokládá se, že ověření vyváženosti bude pozitivní. Do této kategorie patří níže uvedená opatření (za předpokladu, že podpora je poskytnuta pouze na základě žádosti podané vnitrostátním orgánům):

- podpora na projekty a studie proveditelnosti, je-li příjemcem podpory malý nebo střední podnik a je-li výše podpory nižší než 7,5 milionu EUR na malý nebo střední podnik a projekt;
- podpora pro malé a střední podniky na náklady práv k průmyslovému vlastnictví;
- podpora pro mladé inovující podniky;
- podpora na poradenské služby v oblasti inovací;
- podpora na podpůrné služby v oblasti inovací a
- podpora na vypůjčení vysoce kvalifikovaných pracovníků.

ii) *běžné posouzení a prokázání* motivačního účinku a nezbytnosti podpory – podle kapitol 5 a 6 rámce: u všech oznámených podpor spadajících **pod** limity pro podrobné posouzení (uvedené níže) **a** nespadající do žádné z kategorií běžného posouzení podle kapitoly 5 (u nichž se předpokládá motivační účinek);

iii) *podrobné posouzení* – vzhledem k vyššímu riziku narušení hospodářské soutěže Komise provede podrobné posouzení u opatření, kdy částka podpory převyšuje:

- u podpory na projekty a studie proveditelnosti:
 - je-li předmětem projektu převážně základní výzkum: 20 milionů EUR;
 - je-li předmětem projektu převážně aplikovaný výzkum: 10 milionů EUR;
 - u všech ostatních projektů: 7,5 milionu EUR;
- u inovací postupů nebo organizace ve službách: 5 milionů EUR;
- u inovačních seskupení: 5 milionů EUR.

U každého režimu podpory se vyžaduje výroční zpráva o provádění.

Oznamování

Obecné nařízení zavedlo nové kategorie podpory na výzkum, vývoj a inovace, které jsou vyňaty z oznamovací povinnosti. S výhradou podmínek stanovených v obecném nařízení (včetně zvláštních hodnot míry podpory) nemusí být v určitých případech oznámena podpora výzkumných a vývojových projektů, podpora na studie technické proveditelnosti, podpora pro malé a střední podniky na náklady práv k průmyslovému vlastnictví, podpora na výzkum a vývoj v odvětví zemědělství a rybolovu, podpora pro mladé inovující podniky, podpora na poradenské služby a podpůrné služby v oblasti inovací a podpora na vypůjčení vysoce kvalifikovaných pracovníků.

Tuto podporu je však nutno vždy oznámit, jsou-li překročeny individuální prahové hodnoty oznamovací povinnosti stanovené ve výše uvedené tabulce.

Obdobně v případě, nejsou-li splněny podmínky obecného nařízení, podpora musí být rovněž oznámena a bude posouzena podle rámce.

INFORMAČNÍ LIST Č.3 OBECNÉ NAŘÍZENÍ O BLOKOVÝCH VÝJIMKÁCH

Odkaz

Tento informační list shrnuje „nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách)“ (Úřední věstník L 214, 9.8.2008, s. 3-47) (dále jen „obecné nařízení“).

Další podrobnosti o uplatňování obecného nařízení na jednotlivé kategorie podpory jsou obsaženy v jednotlivých informačních listech podle příslušného tématu.

Oblast působnosti

Obecné nařízení se vztahuje na všechna hospodářská odvětví s výjimkou rybolovu a akvakultury, zemědělství a odvětví uhlí a vyjma *regionální* podpory v ocelářství, v odvětví stavby lodí a odvětví výroby syntetických vláken, jakož i režimů regionální podpory zaměřených na určitá odvětví ekonomické činnosti (s výjimkou cestovního ruchu). Nevztahuje se na činnosti spojené s vývozem nebo na upřednostnění použití domácího zboží na úkor dováženého zboží. Nevztahuje na podpory ad hoc poskytnuté velkým podnikům s výjimkou regionální investiční podpory a podpory zaměstnanosti.

Obecné nařízení stanoví stropy jednotlivých podpor (pro každou kategorií opatření), do jejichž výše je použitelné.

Pojmy

Vynětí z oznamovací povinnosti se vztahuje na opatření, která jsou uvedena v obecném nařízení a splňují podmínky a kritéria v něm stanovená. Členské státy je proto mohou provést bez dodatečného posouzení Komisí. Podpora, na niž se nevztahuje obecné nařízení, nadále podléhá oznamovací povinnosti a řádnému posouzení státní podpory ze strany Komise.

Obecné nařízení **konsoliduje** do jednoho textu pravidla, která dříve existovala v různých nařízeních, a harmonizuje je. Rovněž **rozšiřuje** oblast, na niž se vztahuje vynětí z oznamovací povinnosti, o pět druhů podpory, které nebyly dosud vyňaty (podpora na ochranu životního prostředí, podpora inovací, podpora výzkumu a vývoje pro velké podniky, podpora v podobě rizikového kapitálu a podpora pro podniky nově založené ženami-podnikatelkami).

Obecné nařízení se vztahuje pouze na **transparentní** podporu, tj. granty a subvence úrokových sazeb, půjčky, jestliže hrubý ekvivalent podpory bere v úvahu referenční sazbu, systémy záruk, daňová opatření (s horní mezí) a za určitých podmínek vratné zálohy.

Podpora je povolena pouze v případě, má-li **motivační účinek**. Obecné nařízení stanoví různá kritéria pro ověření motivačního účinku s různou složitostí: i) u některých druhů opatření se motivační účinek předpokládá; ii) u malých a středních podniků se motivační účinek vyskytuje v případě, byla-li žádost o podporu předložena před zahájením projektu, a iii) u velkých podniků musí členský stát kromě výše uvedeného ověřit základní podmínky dokumentace.

Kategorie zahrnuté podpory a míry podpory

Obecné nařízení povoluje tyto druhy podpor:

- podporu ve prospěch malých a středních podniků,
- podporu na výzkum a inovace,
- podporu na regionální rozvoj,
- podporu na vzdělávání,
- podporu zaměstnanosti,
- podporu v podobě rizikového kapitálu,
- podporu na ochranu životního prostředí,
- podporu na podnikání.

Kumulace

Kumulace jednotlivých opatření podle obecného nařízení je možná, pokud se tato opatření týkají *různých* vyčíslitelných způsobilých nákladů. Co se týká stejných způsobilých nákladů, kumulace není povolena u částečně či plně se překrývajících nákladů, pokud by tato kumulace vedla k překročení nejvyšší přípustné míry podpory platné podle obecného nařízení.

INFORMAČNÍ LIST Č.4 PODPORA MALÝM A STŘEDNÍM PODNIKŮM

Odkaz

Tento informační list shrnuje uplatňování obecného nařízení na státní podpory malým a středním podnikům.

Oblast působnosti

Obecné nařízení stanoví zvláštní pravidla pro podporu malým a středním podnikům. Tento informační list obsahuje kategorie podpory poskytované výhradně malým a středním podnikům. Zvláštní pravidla použitelná na malé a střední podniky v případě podpory rizikového kapitálu, podpory VaVaI, regionální podpory a podpory na ochranu životního prostředí jsou analyzována v příslušných informačních listech, které se týkají těchto témat.

Pojmy

Definice malých a středních podniků

Definice malých a středních podniků jsou obsaženy v příloze 1 obecného nařízení.

- **Středním podnikem** je podnik, který splňuje všechna tato kritéria:
 - má méně než 250 zaměstnanců a
 - má buď roční obrát nepřesahující 50 milionů EUR, a/nebo bilanční sumu roční rozvahy nepřesahující 43 milionů EUR.
- **Malým podnikem** je podnik, který splňuje všechna tato kritéria:
 - má méně než 50 zaměstnanců a
 - má buď roční obrát a/nebo bilanční sumu roční rozvahy nepřesahující 10 milionů EUR.
- **Mikropodnikem** je podnik, který splňuje všechna tato kritéria:
 - má méně než 10 zaměstnanců a
 - má buď roční obrát a/nebo bilanční sumu roční rozvahy nepřesahující 2 miliony EUR.

Kritéria je nutno použít na společnost jako celek (včetně dceřiných společností usazených v jiných členských státech a mimo EU). Nařízení obsahuje definice *nezávislého* podniku, *partnerského* podniku a *propojného* podniku za účelem posouzení skutečného hospodářského postavení dotyčného malého nebo středního podniku.

Obecné nařízení stanoví podmínky pro vynětí těchto hlavních druhů podpor určených výhradně pro malé a střední podniky z oznamovací povinnosti:

- investiční podpora a podpora zaměstnanosti pro malé a střední podniky;
- podpora pro malé podniky nově založené ženami-podnikatelkami;
- podpora na včasné přizpůsobení se malých a středních podniků budoucím normám Společenství;
- podpora na poradenské služby ve prospěch malých a středních podniků;

- podpora na účast malých a středních podniků na veletrzích;
- podpora pro malé a střední podniky na náklady práv k průmyslovému vlastnictví;
- podpora na poradenské služby a podpůrné služby v oblasti inovací.

Kromě těchto opatření, která jsou určena výhradně malým a středním podnikům, jsou malé a střední podniky způsobilé rovněž pro další druhy podpory uvedené v obecném nařízení.

Způsobilé náklady

Podporu lze poskytnout ve vztahu k těmto kategoriím výdajů:

- u investiční podpory a podpory zaměstnanosti pro malé a střední podniky investice do hmotného majetku (pozemky, stavby, závod/strojní zařízení) a do nehmotného majetku (výdaje spojené s převodem technologie) a mzdové náklady;
- v případě podpory pro malé podniky nově založené ženami-podnikatelkami jsou způsobilými náklady náklady na právní služby, náklady na poradenství a správní náklady přímo související se vznikem podniku, jakož i určité náklady vzniklé během prvních pěti let po založení podniku (např. úroky z externích půjček a dividendy, poplatky za nájem výrobních zařízení a techniky; náklady na spotřebu energie, vody, topení, daně (kromě DPH a daně z příjmu) a správní poplatky; odpisy, poplatky za nájem výrobních provozoven, mzdové náklady, náklady na péči o děti a rodičovskou péči);
- v případě podpory na včasné přizpůsobení se malých a středních podniků budoucím normám Společenství jsou způsobilými náklady dodatečné investiční náklady nezbytné k dosažení úrovně ochrany životního prostředí vyplývající z norem Společenství ve srovnání se stávající úrovní ochrany životního prostředí požadovanou předtím, než tyto normy vstoupí v platnost;
- v případě poradenství a účasti na veletrzích náklady na služby poskytnuté externími poradci a náklady první účasti podniku na určitém veletrhu nebo výstavě;
- u podpory na náklady práv k průmyslovému vlastnictví způsobilé náklady zahrnují veškeré náklady, které vzniknou do doby udělení práv v prvním právním řízení (včetně nákladů spojených s vypracováním, podáním a vyřizováním přihlášky a obnovováním přihlášky), náklady na překlady a další náklady, které vzniknou v souvislosti se získáváním práva nebo s jeho uznáváním v jiných jurisdikcích, náklady, které vzniknou v souvislosti s obhajováním platnosti práva během přihlašovacího řízení a s případným námitkovým řízením (i v případě, že tyto náklady vzniknou až po udělení práva);
- u podpory na poradenské služby v oblasti inovací jsou způsobilými náklady na konzultaci vedení, technologickou pomoc, služby v oblasti převodu technologií, vzdělávání, poradenství při nabývání a ochraně práv k duševnímu vlastnictví a při obchodování s těmito právy a v souvislosti s licenčními smlouvami a na poradenství v souvislosti s používáním norem. U podpůrných služeb v oblasti inovací jsou způsobilé náklady na kancelářské prostory, databáze, technické knihovny, výzkum trhu, použití laboratoře a označování, zkoušení a certifikaci.

Oznamování

Opatření podpory, jež splňují podmínky stanovené v obecném nařízení, jsou vyňata z oznamovací povinnosti ex ante. Z individuálního oznamování však *nejsou vyňaty* velké projekty splňující níže uvedené prahové hodnoty, pokud hrubý ekvivalent podpory jednotlivé podpory přesáhne 7,5 milionu EUR pro podnik a investiční projekt. V případě účasti malých a středních podniků na veletrzích a podpory na poradenství ve prospěch malých a středních podniků je prahová hodnota stanovena na 2 miliony EUR na podnik a projekt. U nákladů malých a středních podniků na práva k průmyslovému vlastnictví činí prahová hodnota 5 milionů EUR na podnik a projekt. U poradenských služeb a podpůrných služeb v oblasti inovací činí prahová hodnota nejvýše 200 000 EUR na příjemce v období tří let.

INFORMAČNÍ LIST Č.5 SLUŽBY OBECNÉHO HOSPODÁŘSKÉHO ZÁJMU

Odkazy

Tento informační list shrnuje „rozhodnutí Komise ze dne 28. listopadu 2005 o použití čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu“ (2005/842/ES) (Úřední věstník L 312, 29.11.2005, s. 67-73), „rámec Společenství pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby“ (2005/C 297/04) (Úřední věstník C 297, 29.11.2005, s. 4-7) a „směrnici Komise 2006/111/ES ze dne 16. listopadu 2006 o zprůhlednění finančních vztahů mezi členskými státy a veřejnými podniky a o finanční průhlednosti uvnitř jednotlivých podniků (kodifikované znění) (Úřední věstník L 318, 17.11.2006, s. 17-25) (dále v tomto informačním listu jen „rozhodnutí“, „rámec“ a „směrnice o průhlednosti“).

Cíl

Cílem rozhodnutí a rámce je zajistit větší právní jistotu při financování služeb obecného hospodářského zájmu. Rozhodnutí a rámec berou v úvahu rozsudek Soudního dvora ve věci Altmark³⁰ a mají zajistit, aby společnosti mohly dostávat veřejnou podporu na pokrytí všech vzniklých nákladů, včetně přiměřeného zisku, při plnění úkolů v oblasti veřejné služby stanovených a svěřených jim veřejnými orgány, a současně zajistit, aby nedocházelo k nadměrné náhradě nákladů veřejné služby a k dotování komerčních činností, které mohou narušit hospodářskou soutěž.

Oblast působnosti

Rozhodnutí a rámec se vztahují pouze na podniky poskytující služby obecného hospodářského zájmu stanovené ve Smlouvě, sekundárních právních předpisech a platné judikatuře. Vztahují se pouze na podniky vykonávající *hospodářské* činnosti, jelikož finanční podpora poskytnutá subjektům, které neprovádějí hospodářské činnosti, nepředstavuje státní podporu.

Pojmy

Službami obecného hospodářského zájmu se rozumí hospodářské činnosti, které veřejné orgány určí jako služby zvláštního významu pro občany a které by bez veřejného zásahu nebyly poskytovány (nebo byly poskytovány za jiných podmínek). Činnost musí vykazovat zvláštní vlastnosti v porovnání s obecným hospodářským zájmem jiných hospodářských činností.

Kritérii rozsudku Altmark se rozumí podmínky vymezené v rozsudku Soudního dvora, za nichž by se vyrovnávací platba za závazek služby obecného hospodářského zájmu neměla považovat za státní podporu. Stručně:

- i)** činnost odpovídá definici služby obecného hospodářského zájmu a její úkoly a povinnosti jsou jednoznačně vymezeny;
- ii)** parametry pro náhradu nákladů veřejné služby jsou objektivní, průhledné a jsou stanoveny předem;
- iii)** vyrovnávací platba nepřekračuje čisté náklady na poskytování služby plus přiměřený zisk (tj. nedochází k nadměrné náhradě) a

iv) vyrovnávací platba je stanovena v *procesu zadávání veřejných zakázek*, nebo pokud se neuskutečnilo veřejné nabídkové řízení, je společnosti pověřené službou obecného hospodářského zájmu vyrovnávací platba vyplácena na základě nákladů typického dobře vedeného podniku.

Opatření

1. Rozhodnutí

Rozhodnutí stanoví podmínky, za nichž jsou vyrovnávací platby pro společnosti za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu slučitelné s pravidly státní podpory a Komisi *nemusí být oznámeny* předem.

Podmínky:

- jednoznačně vymezené povinnosti veřejné služby;
- žádná nadměrná náhrada;
- roční vyrovnávací platba nepřesahuje 30 milionů EUR na podnik a roční obrat nepřesahuje 100 milionů EUR na podnik;
- žádná omezení výše vyrovnávací platby:
- nemocnice;
- sociální bydlení;
- letecká nebo námořní doprava na ostrovy;
- letiště a přístavy, pokud nejsou překročeny zvláštní prahové hodnoty stanovené s ohledem na počet cestujících.

2. Rámec

Rámec stanoví podmínky, za nichž je vyrovnávací platba, na kterou se nevztahuje rozhodnutí, *slučitelná* s pravidly státní podpory. Tyto vyrovnávací platby je nutno Komisi oznámit vzhledem k vyššímu riziku narušení hospodářské soutěže.

Pravidla mají zajistit, aby nedocházelo k *nadměrné náhradě* (náhrada převyšuje čisté náklady veřejné služby) a k *dotování jiných činností* (náhrada použita na jiných trzích, otevřených hospodářské soutěži), jelikož takovéto případy nelze považovat za slučitelné se Smlouvou.

3. Směrnice o průhlednosti

Směrnice o průhlednosti objasňuje, že společnosti, které dostávají vyrovnávací platbu a působí na trhu veřejných služeb i na ostatních trzích, musí vést oddělené účetnictví různých činností, aby bylo možno zjistit, zda nedochází k nadměrné náhradě.

INFORMAČNÍ LIST Č.6 PRAVIDLO „DE MINIMIS“

Odkaz

Tento informační list shrnuje „nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu *de minimis*“ (Úřední věstník L 379, 28.12.2006, s. 5) (dále v tomto informačním listu jen „nařízení“).

Oblast působnosti

Nařízení se vztahuje na nízké částky státní podpory („podpora *de minimis*“), které nepředstavují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy, a které proto nepodléhají oznamovací povinnosti.

Pravidlo *de minimis* se nevztahuje na podniky činné v odvětví rybolovu a akvakultury, v uhelném průmyslu a v odvětvích prvovýroby zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy. S určitým počtem dodatečných podmínek se vztahuje na podniky činné v odvětví zpracování a uvádění zemědělských produktů na trh. V odvětví dopravy nelze podporu *de minimis* použít na nabývání vozidel pro silniční nákladní dopravu. Toto nařízení se nevztahuje na podniky v obtížích.

Pojem

Pravidlo *de minimis* stanoví prahovou hodnotu podpory. Jestliže podpora této hodnoty nedosáhne, lze mít za to, že se na ni nevztahuje čl. 107 odst. 1 Smlouvy, takže opatření není nutné Komisi předem oznámit. Toto pravidlo je založeno na předpokladu, že ve velké většině případů nemají nízké částky podpory žádný účinek na obchod a hospodářskou soutěž mezi členskými státy.

Kritéria

Aby bylo možno využít pravidla *de minimis*, podpora musí splňovat tato kritéria:

- Aby se na podporu vztahovalo pravidlo *de minimis*, strop podpory činí obecně 200 000 EUR (ekvivalent podpory) v kterémkoli tříletém období. Příslušné tříleté období je pohyblivé, takže u každého nového grantu *de minimis* je nutno určit celkovou výši podpory *de minimis* poskytnuté v období tří po sobě následujících rozpočtových let (včetně současného rozpočtového roku).
- Strop se použije na veškerou veřejnou podporu, která se považuje za podporu *de minimis*. Nebrání příjemci získat jinou státní podporu na základě režimů schválených Komisí, aniž jsou dotčena níže popsaná pravidla kumulace.
- Tento strop se vztahuje na všechny druhy podpory, bez ohledu na jejich podobu nebo sledovaný cíl. Jediným druhem podpory, jenž je vyloučen z pravidla *de minimis*, je podpora vývozu.
- Nařízení se vztahuje pouze na „transparentní“ formy podpory, to znamená na podporu, u níž lze určit předem hrubý ekvivalent podpory bez potřeby provádět hodnocení rizik. To znamená určitá omezení u některých forem podpory, např. záruk. Nařízení se může vztahovat pouze na záruky nižší než 1,5 milionu EUR.

Kumulace

Výše uvedený limit (200 000 EUR podpory *de minimis* v tříletém období) se vztahuje na celkovou částku podpory *de minimis* poskytnuté jednomu podniku. V odvětví silniční dopravy je tato částka snížena na 100 000 EUR.

Při poskytování podpory *de minimis* konkrétnímu podniku musí dotčený členský stát ověřit, zda nová podpora nezvýší celkovou částku podpory *de minimis*, kterou tento podnik obdržel v příslušném tříletém období, nad limit 200 000 EUR (popřípadě 100 000 EUR).

Členský stát odpovídá za vytvoření nástrojů potřebných k zajištění účinné kontroly s ohledem na limit pro kumulaci podpory *de minimis*. To lze učinit dvěma způsoby:

- Členský stát buď vytvoří centrální registr podpory *de minimis* obsahující úplné informace o všech podporách *de minimis*, které poskytl kterýkoli orgán daného členského státu.
- Nebo členský stát výslovně informuje podnik o tom, že se jedná o podporu *de minimis*, a vyžádá si od dotčeného podniku úplné informace o ostatních podporách *de minimis*, které podnik obdržel během předchozích dvou rozpočtových let a v současném rozpočtovém roce. Členský stát zůstává v každém případě odpovědný za dodržení stropu pro kumulaci podpory.